

**Onderwerp: Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)**  
**BBV nr: 2016/44495**

## 1. Inleiding

Ruim 10 jaar geleden is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) ingevoerd. De nadruk lag op het vergroten van de transparantie van het proces van begroting- en verantwoording. Er zijn na deze invoering diverse ontwikkelingen geweest die vragen om vernieuwing van het BBV. In 2014 heeft een door de VNG ingestelde adviescommissie (Depla) een rapport uitgebracht over mogelijke vernieuwingen. De adviezen hebben betrekking op een breed spectrum van onderwerpen met als rode draad het versterken van de horizontale sturing en verantwoording door de raad.

Onder leiding van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is er vervolgens een stuurgroep ingesteld om de adviezen van de commissie Depla nader uit te werken. Ten behoeve van de uitwerking zijn er zeven werkgroepen ingesteld die zijn nagegaan welke inspanning invoering van de verschillende adviezen kost, welke wet- en regelgeving hiervoor gewijzigd moet worden en wat daarbij voor de verschillende onderwerpen het geschikte tijdspad is. Op basis van de besluitvorming in de stuurgroep worden de wijzigingen in het BBV vorm gegeven.

De stuurgroep heeft gekozen om de beoogde versterking van de horizontale sturing en verantwoording door de raad vorm te geven door te kiezen voor eenvoud en door de financiële vergelijkbaarheid van gemeenten te bevorderen. Binnen de huidige kaders van het BBV kunnen gemeenten, op basis van eigenheid, nog keuzes maken, waardoor baten en lasten tussen gemeenten minder goed vergelijkbaar zijn. Zo zijn gemeenten vrij om investeringen met maatschappelijk nut te activeren, met een voorkeur niet te activeren, omdat maatschappelijk activa geen reële waarde op de balans vertegenwoordigen. In de gewijzigde voorschriften worden gemeenten verplicht alle investeringen te activeren (niet met terugwerkende kracht, maar met ingang van 2017). Het huidige BBV gaat uit van een integrale kostprijsberekening. Dat houdt dat naast de directe kosten ook indirecte kosten als rentelasten en personeelslasten, incl. overhead, integraal werden toegerekend naar producten en beleidsvelden. Omdat gemeenten hiervoor een verschillende systematiek konden hanteren, komt dit de vergelijkbaarheid tussen gemeenten niet te goede. In de afweging tussen een economisch principe als integrale kostprijsberekening of een betere vergelijkbaarheid van gemeenten is voor het laatste gekozen. Daarom wordt in de gewijzigde BBV afscheid genomen van de integrale kostprijsberekening en worden de kosten van overhead en de rentelasten (en baten) niet meer verdeeld en naar producten toegerekend, maar in totaal op één beleidsveld verantwoord. Om baten en lasten per gemeente beter te kunnen vergelijken worden er ook verplichte taakvelden voorgeschreven. De wijzigingen hebben overigens geen invloed op de programma-indeling voor de raad. Die blijft voor gemeenten vrij indeelbaar.

In deze informatienota verschaffen wij u op een beknopte wijze inzicht in verschillende (wets)wijzigingen die (met name) uit het hierboven beschreven traject volgen en van invloed zijn op gemeenten. Hierbij maken wij per wijziging inzichtelijk welke verandering er plaatsvindt en welke gevolgen dat heeft voor de gemeente. Samengevat betreft het de volgende zeven voorstellen:

1. Naast een vrije programma-indeling komt er een vaste indeling van 50 taakvelden;
2. Er komt een landelijke set van 50 beleidsindicatoren die alle gemeenten in de begroting moeten opnemen;
3. Naast de beleidsindicatoren moeten gemeenten ook financiële kengetallen opnemen. Deze zijn niet genormeerd en dienen in samenhang te worden gezien;
4. Verbeterde informatie over verbonden partijen. De punten 1 en 3 zijn ook van toepassing op verbonden partijen. Verbonden partijen worden niet geconsolideerd in de gemeentebegroting;
5. Er komt nader onderzoek naar de huidige vorm van de accountantscontrole, aangezien die nu niet effectief en efficiënt is;
6. De overhead komt in een apart programma. De paragraaf bedrijfsvoering kan hiermee vervallen, want die is niet langer verplicht;
7. Investerings met maatschappelijk nut moeten voortaan worden geactiveerd en over de levensduur worden afgeschreven.

#### *Tijdspad*

De in deze nota beschreven vernieuwingen van het BBV zijn momenteel door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) uitgewerkt in een wijzigingsbesluit. Dit wijzigingsbesluit is ter consultatie voorgelegd aan de VNG en het Inter Provinciaal Overleg (IPO). BZK werkt momenteel aan de laatste aanpassingen in het wijzigingsbesluit naar aanleiding van de ontvangen reacties. De aangepaste versie gaat na behandeling in de Ministerraad voor advies naar de Raad van State. BZK beoogt het besluit rond 1 april 2016 te publiceren.

De ingangsdatum van deze vernieuwing is vervolgens 1 juli 2016, wat betekent dat de wijzigingen gelden met ingang van de begroting 2017. Uitzondering zijn de wijzigingen met betrekking tot de financiële kengetallen (reeds verwerking in de Begroting 2016), de vennootschapsbelasting en de grondexploitaties. Deze laatste twee zullen (met terugwerkende kracht) ingaan per 1 januari 2016.

In een aantal gevallen heeft de gemeente keuze op welke wijze invulling wordt gegeven aan de voorstellen. Deze keuzes worden opgenomen in de richtlijnen opstellen programmabegroting 2017-2021 en deze richtlijnen zullen worden geagendeerd voor de commissie Bestuur.

## **2. Kernboodschap**

In deze nota wordt op een beknopte wijze inzicht gegeven in de voorgestelde wijzigingen die (met name) uit het hierboven beschreven traject volgen en van invloed zijn op gemeenten. De voorgestelde wijzigingen, zoals samengevat in de inleiding, worden in deze paragraaf verder toegelicht.

### ***Ad 1. Vaste taakveld-indeling***

Op basis van het huidige BBV stuurt de raad op programma's (eventueel verder opgedeeld in beleidsvelden, zoals in Haarlem) en het college stuurt op niveau van producten. De gemeenteraden mogen zelf de indeling van de programmabegroting bepalen en het college de indeling in producten. Voor de programmabegroting blijft dit zo.

De gemeenten zijn echter ook verplicht eenduidige informatie aan derden te verschaffen, met name aan het CBS. Tot op heden gebruiken de gemeenten hiervoor circa 105 zogenoemde IV-3 functies. In het kader van een betere vergelijkbaarheid van baten en lasten die verbonden zijn aan de verschillende taken van gemeenten worden 50 nieuwe taakvelden voorgeschreven, die de oude IV-3 functies vervangen (zie bijlage 1). Verder is er bij dit onderdeel ruimte voor een gefaseerde invoering. Gemeenten moeten gegevens voor het eerst volgens de uniforme taakvelden en nieuwe categorieën indelen bij de Begroting 2017. Gemeenten die hier niet in slagen moeten de taakvelden voor de Begroting 2018 in de gemeentelijke administratie opnemen.

Voor het invoeren van de nieuwe taakvelden kan Haarlem kiezen uit twee opties:

- a. De voorgeschreven taakvelden worden gebruikt in plaats van de huidige IV3-functies, maar naast de huidige productenstructuur;
- b. Voorgeschreven taakvelden worden gebruikt in plaats van de huidige IV3-functies en deze taakvelden vervangen de huidige productenstructuur;

Er zijn argumenten om de nieuwe taakvelden naast de huidige producten te laten bestaan:

- a. De huidige programma-productenstructuur is nog recent, naar aanleiding van de invoering van de vier decentralisaties sociaal domein, opnieuw ingericht volledig naar de lokale situatie in Haarlem;
- b. Het vervangen van de huidige productenstructuur is niet mogelijk zonder budgetoverhevelingen en wijzigingen in de programmabegroting. Hierdoor verdwijnt de historische vergelijkbaarheid;
- c. Voor interne sturing, logische koppeling van budgetten aan budgethouders (afdelingen) is de huidige recent vernieuwde productindeling het meest geschikt.

Het college beoogt de nieuwe indeling in taakvelden al in de Programmabegroting 2017 toe te passen. De verdere uitwerking zal worden opgenomen in de richtlijnen voor het opstellen van de Programmabegroting 2017-2021, zoals in de inleiding al is toegelicht.

## ***Ad 2. Beleidsindicatoren***

Het doel van de verplicht voorgeschreven indicatoren is meer transparantie, een betere vergelijking tussen gemeenten en het relateren van de maatschappelijke effecten aan de begroting. De indicatoren zijn getoetst aan de volgende uitgangspunten:

- De indicatoren leveren een bijdrage aan de versterking van het horizontale toezicht en stellen raadsleden in staat te sturen op maatschappelijke effecten. Daarmee lopen ze parallel aan de opzet van de 3W-vragen<sup>1</sup> in de programmabegroting;
- De indicatoren zijn in alle gemeenten van toepassing;
- De indicatoren zijn gebaseerd op reeds bestaande landelijke bronnen, zodat er geen extra uitvraag bij gemeenten nodig is en alle gemeenten automatisch deelnemen aan de indicatorenlijst;
- De indicatoren zijn afkomstig uit bestaande bronnen waarvan de beschikbaarheid gegarandeerd lijkt;

---

<sup>1</sup> In elk programma worden de vragen gesteld: Wat willen we bereiken? Wat gaan we ervoor doen? en Wat mag het kosten?

- De indicatoren zijn actueel, worden met regelmaat gepubliceerd en kunnen binnen deze termijn ook een verandering (in de tijd) laten zien;
- De basisset indicatoren uit de landelijke Monitor Sociaal Domein wordt overgenomen.

De lijst van verplichte beleidsindicatoren is als bijlage 2 bij de nota gevoegd.

Naast de wettelijke verplichting om landelijk voorgeschreven beleidsindicatoren op te nemen is het ook om andere redenen van belang om aandacht te besteden aan dit onderwerp:

- (1) De wens van de raad om de informatiewaarde te verbeteren door middel van betere indicatoren en waar mogelijk en relevant het gebruik van benchmarks. Zoals bekend heeft de raad bij de behandeling van de Programmabegroting 2016-2020 in november 2015 een tweetal moties aangenomen die betrekking hebben op het verbeteren van indicatoren en benchmarks (motie 19 Strevenswaardig inzicht door indicatoren en motie 24 Benchmark prestaties van de gemeente).
- (2) De noodzaak van relevante gegevens en informatie voor het beleidsproces (beleidsontwikkeling, - monitoring en –evaluatie). Tijdens het hele proces van beleidsvorming tot beleidsevaluatie dient meer aandacht te worden besteed aan de meetbaarheid van beleid. Voor het goed verlopen van dit proces zijn een goede set indicatoren en een nulmeting van essentieel belang.

Het college stelt voor om vanuit alle drie de aanleidingen – de wettelijke verplichting vanuit de BBV en de onder (1) en (2) aangehaalde wens van de raad en de intrinsieke behoefte vanuit de beleidscyclus - een paar interactieve bijeenkomsten met de raad voor te bereiden om beleidsindicatoren te verbeteren en benchmarks toe te voegen. De inbreng van de werkgroep informatiewaarde, de indieners van bovengenoemde moties en de (secretaris van) de RKC wordt daarbij op prijs gesteld.

De raad wordt uitgenodigd om zich tijdens deze bijeenkomsten uit te spreken hoe om te gaan met indicatoren en benchmarks. De resultaten van deze bijeenkomsten worden vertaald en uiteindelijk door de raad vastgesteld in de Programmabegroting 2017-2021.

De bijeenkomsten worden ambtelijk inhoudelijk voorbereid, begeleid en uitgewerkt. In dit traject wordt ook inzichtelijk gemaakt wat de consequenties van de nieuwe aanpak zijn voor de capaciteit en financiën.

Over het onderwerp verbeteren indicatoren ontvangt u op korte termijn een informatienota.

### ***Ad 3. Financiële kengetallen***

De financiële kengetallen stellen de raad in staat om de kaderstellende rol te versterken door meer inzicht in de financiële positie van de gemeente. Daarnaast geven de kengetallen inzicht in welke mate we over voldoende financiële ruimte beschikken om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken. In tegenstelling tot de overige voorstellen zijn de financiële kengetallen al in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting 2016 opgenomen, conform de gewijzigde regelgeving.

De volgende kengetallen zijn bij de begroting 2016 (en jaarstukken 2015) verplicht gesteld:

- Netto schuldquote (netto schuld/totale baten)
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen (netto schuld -/- doorgeleende gelden/totale baten)
- Solvabiliteitsratio (Eigen Vermogen/Totaal Vermogen)
- Grondexploitatie (Bouwgrond in exploitatie + niet in exploitatie genomen gronden / totale baten)
- Structurele exploitatieruimte (structurele baten – structurele lasten + structurele onttrekkingen reserves – structurele toevoegingen reserves / totale lasten)
- Belastingcapaciteit (woonlasten gemeente/ landelijk gemiddelde woonlasten)

Hoe de kengetallen worden beoordeeld in relatie tot de financiële positie van de gemeente is primair aan de gemeente zelf, hier is geen normering van rijkswege op van toepassing. Wel is inmiddels bekend dat de provincie als toezichthouder signaleringswaarden gebruikt. Hierover is de commissie Bestuur op 7 januari 2016 door middel van informatienota 2015/515202 Toepassing begrotingsvoorschriften BBV afzonderlijk geïnformeerd.

Daarin is aangegeven dat het college naast de signaleringswaarden die de provincie gebruikt ook een eigen beoordeling handhaaft en dat via de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in begroting en rekening de raad wordt geïnformeerd over de ontwikkeling van deze kengetallen.

#### ***Ad 4. Verbonden partijen***

Om te voorkomen dat dezelfde informatie op meerdere plekken moet worden opgenomen, wordt een driedeling in de informatievoorziening voorgesteld:

- a. Een deel van de informatie over verbonden partijen zou in een visie- of kaderdocument opgenomen moeten worden dat aan het begin van een raadsperiode wordt opgesteld. In Haarlem heeft dit plaatsgevonden door middel van de informatienota Verbonden partijen in Haarlem (2014/475087);
- b. De paragraaf Verbonden partijen zou zoveel als mogelijk beperkt moeten blijven tot de financiële aspecten van de verbonden partijen.
- c. In de programmabegroting worden onder de desbetreffende programma's opgenomen in welke mate het realiseren van de doelstellingen afhankelijk is van (de) verbonden partij(en).  
Zijn er risico's bekend die verhinderen dat de beleidsdoelstellingen worden gehaald en welke maatregelen worden hierop voorgesteld?

In de paragraaf Verbonden partijen moeten de volgende partijen worden opgenomen:

- Gemeenschappelijke regelingen waarin wordt deelgenomen;
  - Stichtingen en verenigingen waarin een financieel en bestuurlijk belang is;
  - Coöperaties en vennootschappen waarin een financieel en bestuurlijk belang is.
- De volgende informatie moet in ieder geval worden vermeld in de paragraaf verbonden partijen:
- De wijze waarop de gemeente met de organisatie bestuurlijk en financieel is verbonden, inclusief evt. garantstellingen;

- De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- De verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- De materiële financiële risico's met een verwijzing naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In Haarlem worden, naast de verbonden partijen als opgesomd bij de eerste drie bullits, ook gesubsidieerde instellingen in de paragraaf opgenomen (die strikt genomen geen verbonden partij zijn), die een bijdrage van € 500.000 of meer per jaar van de gemeente ontvangen.

#### ***Ad 5. Vernieuwing accountantscontrole***

Ten aanzien van de accountantscontrole heeft een werkgroep een aantal adviezen uitgebracht:

- Er is meer aandacht voor de kwaliteit van het opdrachtgeverschap van de raad nodig;
- De controlerende accountant moet over voldoende gemeente-specifieke kennis beschikken;
- De accountant moet goed aansluiten bij de controlebehoefte van gemeenten (gemeenten kunnen dus ook over een eigen interne accountantsdienst beschikken);
- Het college is verantwoordelijk voor een rechtmatige uitvoering van de begroting; het college doet daarom mededeling over de financiële rechtmatigheid, welke vervolgens door de accountant gecontroleerd wordt;
- Er moet een eenduidige en specifieke interpretatie van de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden (NV COS) komen die aansluit bij de eigenheid van gemeenten;
- Ook de toezichthouder op accountants die de gemeenten controleren dient over specifieke kennis te beschikken van de governance structuur en het juridische en financiële kader van de gemeenten;
- Gemeenten kenmerken als organisaties met een OOB-status (Organisatie van Openbaar Belang) heeft volgens de werkgroep een toegevoegde waarde.

Omdat er nog geen nadere uitwerking/uitvoeringsregels zijn, is het nu nog te vroeg om de impact hiervan op de gemeente in beeld te brengen.

- ***Ad 6 Inzicht in overhead en rentekosten***

In het gewijzigde BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd maar centraal onder een afzonderlijk taakveld. Hiermee vervalt de noodzaak van kostentoerekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten (geen integrale kostprijsberekening meer). Deze methodiek wordt ook van toepassing op de rente.

#### ***Overhead***

Het uitgangspunt hierbij is dat direct toe te rekenen kosten onderdeel uit maken van de directe producten en derhalve niet onder de overhead vallen. Overhead mag wel worden toegerekend aan grondexploitaties, investeringen of andere projecten. Een aparte paragraaf bedrijfsvoering is niet meer verplicht. In de paragraaf lokale heffingen moet wel een verplichte passage over de Kostendekkendheid van de lokale heffingen komen. Voor het

berekenen van de kostendekkende tarieven moet echter wel rekening gehouden worden met de feitelijke rente en overhead.

In de Septembercirculaire gemeentefonds 2015 is als bijlage 5.8.1 een conceptwijzigingsbesluit BBV opgenomen. Daarin luidt de definitie van overhead het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het betreft de loonkosten van alle centrale en decentrale formatie van de volgende functies:

1. Leidinggevend in het primaire proces en managementondersteuning, incl. directie;
2. Personeel en Organisatie.
3. Financiën en Control.
4. Bestuurszaken en bestuursondersteuning
4. Informatisering en Automatisering.
5. Communicatie.
6. Juridische Zaken en inkoopfunctie;
7. Facilitaire Zaken, huisvesting en Informatiebeheer (DIV)

Daarnaast worden de ICT-kosten, de huisvestingskosten en uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot overheadskosten gerekend.

Deze definitie sluit niet geheel aan op de definitie van overhead, zoals die in Haarlem is vastgelegd. Met uitzondering van de hoofdafdelingsmanagers en de directie worden overige leidinggevend in Haarlems niet als overhead beschouwd. Op basis van de definitie van het conceptwijzigingsbesluit wordt de overhead ruimer gedefinieerd dan de Haarlemse definitie

#### *Rente*

Ook wordt binnen gemeenten verschillend omgegaan met de toerekening van rente. In veel gevallen wordt net als in Haarlem gewerkt met een toerekening van interne rente aan de verschillende beleidsvelden. Dit is door de commissie Depla als complex en vaak ondoorzichtig ervaren, maar bovenal bemoeilijkt het de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten.

Wat hierboven over de overhead beschreven staat, geldt daarom ook voor de rentetoerekening. Het ramen van bespaarde en toegerekende rente vindt niet meer plaats. Punt van nadere uitwerking betreft nog de hoogte van de rekenrente. In de voorstellen wordt gesproken van marktrente. Is dat de gemiddelde rente op de leningenportefeuille of moet er jaarlijks worden aangesloten op de dan geldende markttarieven? Een nadere definitie van dit begrip is nog niet gegeven.

Het verdwijnen van de toerekening van de indirecte rente heeft meerdere effecten:

- Budgettair effect: Er bestaat een positief verschil tussen de betaalde rente en doorbelaste rente. Dit verschil komt in de vorm van een renteresultaat ten gunste van het begrotingssaldo. Indien de “marktrente” toe te rekenen aan grondexploitaties, investeringen en kostendekkende producten, zoals de rioolheffing, lager wordt dan 4%, de huidige omslagrente, dan wordt dat positieve verschil (het renteresultaat) lager en ontstaat een budgettair nadeel voor de gemeente;
- Kapitaallastenplafond: Het kapitaallasten plafond moet worden vervangen door een afschrijvingsplafond. Kapitaallasten bestaan uit een rente- en een afschrijvingscomponent. Door de rente niet meer toe te rekenen aan investeringen, omdat integrale kostprijsbenadering van minder belang wordt geacht ten behoeve van het vergroten van de vergelijkbaarheid, verdwijnt uit de kapitaallasten het

rentecomponent. Daarom moet uit het kapitaallastenplafond de rentecomponent verdwijnen en resteert er een mogelijkheid te sturen op een afschrijvingsplafond.

*Waar integrale kostprijs nog een rol speelt*

Het niet meer toerekenen van overheadkosten en rente aan grondexploitaties, investeringen en aan de afval-en rioolheffing leiden tot tekorten in de bestaande meerjarenbegroting. Daarom wordt in het nieuwe BBV geregeld, dat in die gevallen wel indirecte kosten mogen worden toegerekend.

Ten aanzien van taken/activiteiten en de daarmee samenhangende diensten waarvoor gemeenten kostendekkende tarieven mogen berekenen (afval-en rioolheffing) is de verplichting opgenomen om in de paragraaf lokale heffingen toe te lichten hoe de algemene overhead zich verhoudt tot dergelijke heffingen volgens een nader omschreven systematiek. Daarmee beoogt de commissie Depla dat gemeenten voor de berekening van deze tarieven eenzelfde systematiek hanteren en dit voor de raad en voor andere belanghebbenden zichtbaar maken.

Ook voor de BTW en integrale Vennootschapsbelasting is een integrale kostprijsbenadering noodzakelijk. Dit dient extracomptabel te geschieden; de kostprijs wordt gebaseerd op de aan het betreffende taakveld toegerekende lasten met een opslagpercentage voor overhead.

• ***Ad 7 Investerings met maatschappelijk nut. (aanpassingen van het stelsel van lasten en baten)***

Voor investeringen met maatschappelijk nut geldt dat voortaan over de levensduur afgeschreven wordt. Het betreffen investeringen in goederen die niet verhandelbaar zijn en waar geen tarief voor gevraagd mag worden, zoals bruggen en wegen. Voorheen konden die investeringen nog in één keer ten laste van bijvoorbeeld de voorzieningen of exploitatie gedekt worden. In de bestaande BBV werd daar zelfs een voorkeur voor uitgesproken, omdat er boekwaarden ontstaan, waar geen actief tegenover staat op de balans die te gelde gemaakt kan worden. Vanaf 2017 mag dat dus niet meer.

Een praktische consequentie is dat nu ook de investeringen met maatschappelijk nut onder het kasstroomplafond ressorteren. Aanpassing van het kasstroomplafond is daarom noodzakelijk.

Dat kan op 2 manieren:

- a. Verhoging van het kasstroomplafond, omdat er meer investeringen onder ressorteren. Nadeel is dat er geen aansluiting meer is op de huidige € 26,5 mln.
- b. Een alternatief kan zijn het huidige kasstroomplafond te handhaven en een reserve dekking kapitaallasten in te stellen, waaruit de hogere kapitaallasten vanwege investeringen met maatschappelijk nut gedekt worden. Voeding van deze reserve is mogelijk, omdat jaarbudgetten waaruit de investeringen met maatschappelijk nut verlaagd kunnen worden tot het niveau van kapitaallasten. Door activering verschuiven lasten naar de toekomst. Hierdoor ontstaat ruimte binnen de bestaande budgetten.

Als onderdeel van de Kadernota 2016 zal hiervoor een voorstel worden voorgelegd.

Een andere consequentie is dat de nota activabeleid geactualiseerd zal moeten worden vanwege de nieuwe voorschriften. De nota moet per 1 januari 2017 van kracht zijn en dus uiterlijk december 2016 door de raad vastgesteld worden.

De verplichting om investeringen met maatschappelijk nut te activeren heeft budgettaire consequenties. Op korte termijn dalen de lasten, op langere termijn stijgen de lasten. Als die lagere lasten ingezet zouden worden voor het sluitend maken van de meerjarenraming of voor nieuw beleid (c.q. verminderen bezuinigingen) leidt dat tot een verslechtering van de schuldpositie.

Dit inzicht is voor het vaststellen van de kadernota van belang. Het effect dat op korte termijn de lasten dalen en op langere termijn de lasten stijgen, kan tegengegaan worden door de wegvallende lasten te storten in een reserve dekking kapitaallasten, door de raad in te stellen.

Een tweede aanpassing van het stelsel van baten en lasten betreft een betere raming en beheersing van het EMU-saldo in de begroting. Daartoe dient in het vervolg:

- Een geprognosticeerde balans opgenomen te worden;
- Het meerjarig EMU-saldo opgenomen te worden.

Het EMU-saldo dient ook in een paragraaf van de jaarstukken opgenomen te worden.

### **3. Consequenties**

Om de voorgestelde wijzigingen tijdig in de begroting 2017 te kunnen verwerken, zullen er op diverse onderdelen nadere besluiten genomen moeten worden.

- Uitwerking taakveldindeling in relatie tot productindeling in richtlijnen voor het opstellen van de begroting 2017-2021;
- Beleidsindicatoren via interactieve bijeenkomsten met de raad;
- Het onderwerp financiële kengetallen is ter kennisneming, want is al gerealiseerd;
- Het onderwerp verbonden partijen behoeft geen nadere besluitvorming en wordt conform het nieuwe BBV in de begroting 2017 e.v. verwerkt;
- Vernieuwing accountantscontrole is vooralsnog ter kennisneming en wacht op voorstellen van het rijk.
- Uitwerking wijze van overheadtoerekening in richtlijnen voor het opstellen van de begroting 2017-2021;
- Voorstel voor aanpassing kasstroomplafond of invoering van een reserve dekking kapitaallasten bij de Kadernota 2016

De financiële consequenties kunnen vervolgens in de Kadernota 2016 verwerkt worden. In de concept-Programmabegroting 2017 zullen alle voorgestelde wijzigingen verwerkt worden.

### **4. Vervolg**

De planning is deze nota voor te leggen aan de commissie Bestuur van 18 februari 2016.

### **5. Bijlagen**

Bijlage 1 Overzicht verplichte taakvelden

Bijlage 2 Basisset beleidsindicatoren

2016/44495 Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)  
10

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester